

STYRETEKNIK

Styreteknik Bådens manøvre midler

Årerne	Bådens vigtigste manøvre middel. Anvendes ved større kurskorrektioner og når roret ikke kan anvendes (eksempelvis ved vending).
Roret	Anvendes ved mindre kurskorrektioner. Rorets virkning er afhængig af bådens fart. Når der ikke er fremdrift, så har roret ingen reel anvendelse.

Styring til søs

Bølger	Opstår ved vindens pres på vandoverfladen. Bølgenes retning følger som hovedregel, vinden, men man kan dog opleve de modsatte.
Bølgeformen	Udover bølgenes højde, har formen også betydning. Kort mellem bølgerne (krappe søer), rullende søer, lange dønninger mv. kræver forskellig styring. Det er også betydning at kadencen tilpasses efter bølgerne. Bølger i pålandsretning, vil på et tidspunkt blive bremsset af vanddybden, sker dette pludseligt vil der dannes skum. I hårdt vejr, kan bølgerne blive blæst i stykker på åbent hav, og der dannes skum.
Styring i medsø	Ved roning i medsø, kræves det ekstra opmærksomhed fra styrmanden, og det kan være farligt at ro i medsø. I medsø kan bådens agterende blive løftet af bølgen, og derved kan forenden blive presset ned i den foranliggende bølge. Ved roning i medsø bør det tilstræbes at krydse i bølgerne. <div data-bbox="316 1397 759 1559" data-label="Image"> </div>
Styring i kraftig medsø	Ved roning i kraftig medsø, kræves der skærpet opmærksomhed fra styrmanden. Det kan derfor være en fordel, at styrmanden overtager pladsen som tagåre, således at kadencen kan tilpasses efter bølgerne. I kraftig medsø, bør båden mest muligt ligge 90° på bølgerne, da der er risiko for at båden kan blive presset ind i den foranliggende bølge, og derved komme til at ligge parallelt med bølgeretningen, med fare for efterfølgende bordfyldning.

Styring i sidesø

Roning i sidesø kan være vanskeligt, og samtidig anstrengende for roerne. I tilfælde af sidesø, bør der derfor altid krydses. Når der roes langs kyster, vil der ofte være revler, her kan man med fordel ro indenfor revlerne, hvor bølgerne ofte vil være af mindre størrelse.

Styring i modsø (krydse)

Ved roning i modsø, skal man som hovedregel krydse, altså styre båden således at den skiftevis har bølgerne ind fra bagbord og styrbord side. Styrmanden skal være opmærksom på større bølger, som kan gøre at det er nødvendigt at 'falde af på bølgerne' (mindske vinklen mellem sejlet kurs og bølgen) og efterfølgende rette op i bølgen igen.

Ved ændring af kursen bør man inden varsle roerne, og derefter foretage vendingen, på et passende tidspunkt. Man kan udnytte at bølgerne ofte kommer i grupper, hvor der indimellem vil være rolige perioder.

Vendingen bør altid foregå ved hjælp af årerne, og ikke roret. Roerne i vindsiden kan med fordel sætte i, hvoraf båden drejer af sig selv. Ved krydsning i modsø, gælder samme princip. Her er det dog roerne i læsiden der sætter i.

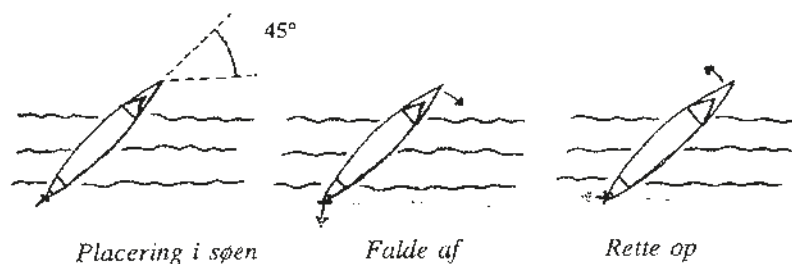

Fig. 5.4 Principskitser for kryds i modsø.

Fralandsvind

Der bør roes så tæt under land som muligt (som bundforholdene tillader)

Pålandsvind

Man kan med fordel ligge et passende stykke fra land, således at man undgår brådsøer –

Sejladsforhindringer

Styrmanden bør holde øje med mulige forhindringer, såsom bøjer, bundgarnspæle, opankrede både, sømærker, fiskegarn mv. Man bør som hovedregel undgå at ro for tæt på mulige forhindringer.

Ting i overfladen

Styrmanden bør være opmærksom på drivtømmer, knækkede bundgarnspæle, sten, dykkere mv.

Broer

Ved passage af broer, bør man være opmærksom på at der kan opstå markante ændringer i strømforholdene i nærheden af bropillerne.

Afdrift

Vindens, bølgernes og strømmens samlede påvirkning af båden kaldes afdrift.

Styring ved tillægning, landgang mv.

Havne

Når en havn passeres, bør styrmanden være opmærksom på den øvrige trafik og naturligvis følge søvejsreglerne. Forholdene ved havne og moler er ikke ideelle for roere. Derfor bør alle være opmærksomme, og holde udkig efter f.eks. master der bevæger sig, både under indsejling, lyde fra motorbåde mv. Havneindløb passeres i god afstand. Hvis man skal ind i havnen, skal man ro i styrbord side.

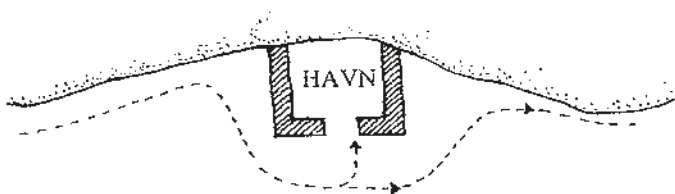
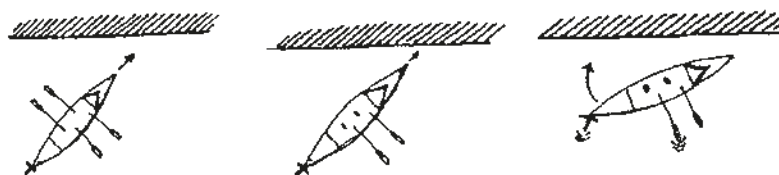

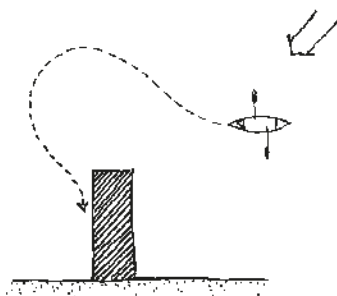
Fig. 5.7 Den ledede linje viser kursen for indsejling eller passage i havn. Der gælder også for roere, at de skal sørge for at holde sig synlige ved passage af havn. Ro ikke for tæt på ydermolerne, for så kan det være svært at se jer, når man kommer inde fra havnen af.

Anløb af bro

Manøvren indledes med at styrmanden varsler roerne til hvilken side af broen der lægges an. Der varsles ligeledes om der skal rejses åre(r) (for inriggere) eller om årene skal lægges langs. Herefter anløbes broen med passende hastighed, i en vinkel på ca. 45°. Den mest praktiske måde at komme sikkert til broen er ved at kommandere "vel" – "rejs åre(r)" / "se til åren" / "åren langs" (i siden, nærmest broen), og til sidst "sæt hårdt i" i den side – fra den bagerste roer – der vender væk fra broen.

Det er altid vigtigt, at båden anløber en bro under fuld kontrol, dvs. at der ikke er vind og strøm, der kan presse båden ind i broen. En bro anløbes derfor altid i læsiden – hvis forholdene tillader det.

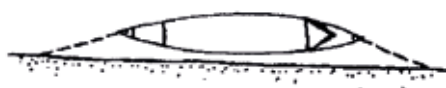

Brug vinden når du lægger til en bro med to sider. Lad vinden ”skubbe” båden ind mod broen, det sidste stykke. Men husk at fortøjere båden i læsiden, så den bliver blæst væk fra broen, såfremt der er meget vind.

Havne

Inden en båd fortøjes skal mandskabet sikre, at båden ligger forsvarligt. Man bør være specielt opmærksom på evt. bølger fra forbigående både, som kan slå båden mod bro/mole. Der kan anvendes fendere – aldrig redningsveste. Båden fortøjes med fangliner.

Hvis det vurderes, at der er risiko for beskadigelse af roret, afmonteres dette. I de tilfælde, hvor roret ikke afmonteres, sikres det ved hjælp af styrelinen – væk fra broen/molen.

Landgang

Vær opmærksom på sten, når der udvælges landgangssted.

Sko og strømper tages af (og der skiftes evt. til vadesko) i god tid inden landgang.

Procedure: Mandskabet forlader båden inden den har kontakt med bunden, og herefter trækkes båden ind til kysten. Roret afmonteres og båden bæres på land og lægges forsvarligt. Vær opmærksom på at både med finner skal placeres således at finnen ikke beskadiges.

Afgang fra kyst

Procedure: Båden bæres i vandet, og lægges med stævnen udad. Årerne sættes i svirvlerne og eventuelt roret påsættes. Mandskabet går ombord, og når roerne er klar, går styrmanden ombord – og roerne ror væk.